

L'art sense química ? : La química, un eina per l'art

L'evolució en la història de la humanitat sempre va lligada a la capacitat de manipular els materials per obtenir-ne de nous amb noves propietats, textures i colors.

La química, la ciència en general i les arts, són àmbits del coneixement aparentment allunyats en un estereotip de dues cultures, la de les ciències i la de les humanitats.

I en canvi com podem crear una obra plàstica sense conèixer les tècniques, els materials desenvolupats per la ciència ? I com podem gaudir de l'art sense l'educació de la nostra sensibilitat?

En aquesta sessió “ *art sense química ?* ” volem proposar-vos la mirada de l'art des de la química , de l'art d'aplicar la química i les eines d'interpretació que ens ofereix aquesta ciència per l'estudi i evolució de l'art. L'anàlisi química ens pot ajudar a entendre, apreciar i conèixer millor l'art i a respondre moltes qüestions de la nostra història.

En aquesta conversa posarem el focus i explorarem la permeabilitat que existeix entre la química i l'art, entre les idees i els sentiments i les tècniques i els materials per expressar-los a partir de les obres que hem estat capaços de crear al llarg dels segles.

La natura sempre és la nostra font d'inspiració i alhora la nostra font de recursos, però la nostra capacitat, d'imaginar i de manipular i transformar els materials ha modelat artistes genials al llarg de tota la història, que sens dubte han desenvolupat una mirada química de l'art.

En situar-nos davant d'una pintura, ens poden cridar l'atenció l'harmonia dels colors, la disposició de les imatges, la qualitat del dibuix, l'expressió dels personatges, el tema relatat i molts altres aspectes. Si ens apropem físicament a l'obra , ens trobarem en un món heterogeni, una mescla de substàncies que lentament evolucionen seguint les lleis de la química i també de la física. Aquests materials són els pigments que proporcionen els colors, els aglutinants que cohesionen, els que actuen de càrrega, els vernissos que protegeixen i modifiquen l'aparença dels colors, però també productes d'envelliment que l'artista no va posar i que s'han produït amb el temps, contaminants procedents de processos de síntesi dels materials utilitzats o contaminants ambientals i fins i tot materials introduïts posteriorment per consolidar, netejar o restaurar l'obra.

A través de l'anàlisi d'obres clau de la història de l'art podem també valorar la importància del progrés de la tècnica i de la química en l'evolució dels materials, de les textures i dels colors.

Perquè i com es va passar del blau egipci al blau de Prússia? Com explica l'art el descobriment del color púrpura ? A la Toscana descobrim el color Siena i els ocres. Els aglutinants que va utilitzar són un dels secrets de la revolució de la pintura de Rembrandt. Quin és el color preferent del pintor Piet Mondrian ? Sense pretendre un estudi exhaustiu ,farem un passeig amb parades a les obres d'art que ens ajuden a obrir els ulls a la química que envolta l'art.